

35419 VII 4, a

Poštne prosto.

Po § 97 zakona o organizaciji gasilstva

GASILEC

Glasilo Gasilske zajednice Dravske banovine

**Letnik
XXXIX**

V Ljubljani, dne 20. januarja 1935

**Štev.
1**

Izhaja vsak mesec. Posamezna številka 2.50 Din, za inozemstvo 3 Din
V »Zajednici« združene gasilske čete dobijo po en izvod »Gasilca« brezplačno

Vsebina:

	Stran
Starešinska seja Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije	1
Vesti vatrogasnega saveza u Beogradu	1
Vesti starešinstva gasilske zajednice za Dravsko banovino	2
Novo gasilsko poveljevanje	4
Požari hišnega ostrešja	8
Delo v gasilskih četah pozimi	9
Revizija	11
Znak Rdečega križa in gasilski samaritanski oddelki	12
Dopisi	12

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL. 6

n. pr. društveno glasilo, tiskovine, pisemski papir, vabila, po-
setnice, letake, lepake, cenike, kataloge in še mnogo drugega

tiska vse za Vas

KNJIGARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL. 6
MARIBOR, PALAČA DRAVSKE HRANILNICE

ima bogato zalogo leposlovnih in strokovnih knjig za Vaše knjiž-
nice in za Vašo osebno uporabo. Poleg slovenskih knjig ima
tudi zalogo drugih slovanskih, francoskih, angleških in nemških
knjig. — Revije, časopisi, znanstveni listi. — Velika zaloga slik.

Pišite po kataloge in cenike!

Gasilska četa v Cerknici pri Rakeku

proda skoro novo dvokolno priklopno motorno brizgalno

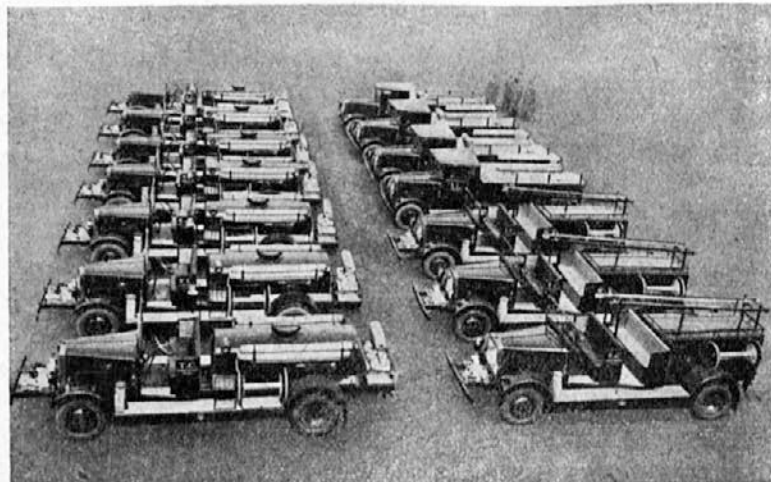
tvrdke Šmejkal, zadnja tipa. Cena je zelo ugodna. Slike so na razpolago.
Proda se radi nakupb automotorke. — Na razpolago je tudi voz za moštvo.
Interesenti naj se javijo na naslov: GASILSKA ČETA V CERKNICI PRI RAKEKU.

TRGOVINA GASILSKE OPREME IN POTREBŠČIN

FRAN SAMSA, Zagreb

Maruličev
trg št. 12A

lastnik **ŠIME DESPOTOVIČ**, zastopnik prve svetovne tovarne
gasilskih strojev in lestev C.D. MAGIRUS v Ulmu ob Donavi,
katera edino sama izdeluje vse vrste lestev, počenši od 2—10 m
višine, vse vrste brizgaln od 14—105 KS za 400—3000 litrov
vode v minuti z 8 curki i. t. d., s katerimi oskrbuje ves svet.

T v r d k a
MAGIRUS vodi
na vsem svetu,
a tvrdka Samsa
vodi v naših kra-
jih preko 30 let.
Poleg vseh stro-
jev in opreme za
gasilstvo osobito
priporočam
najmodernejšo
plinske maske in
opremo proti
vsem plinom
po brezkonku-
renčnih cenah.

Starešinska seja Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije

Na seji starešinstva Gasilske zveze, ki je bila v dneh 12. in 13. t. m., je poročal starešina g. Andrašević o razgovoru z ministrom za telesno vzgojo naroda, g. dr. Auerom, ministrom za javna dela, g. dr. Kožuljem in inspektorjem deželne brambe ministrstva vojske in mornarice, generalom g. Jurišićem, v zadevi izdaja uredbe, s katero naj bi se v zmislu zakona o organizaciji gasilstva uredilo vprašanje prispevkov zavarovalnic.

Dalje je poročal g. starešina o razgovoru v gornjem vprašanju s predsednikom Zveze zavarovalnic, g. Paunkovićem.

Ker so se prilike v gasilski zajednici Savske banovine uravnale, se je sklenilo, da se upravno poslovanje gasilskih organizacij te zajednice vrši zopet normalno.

Na tej seji je bil predpisan znak za vrvice članov samaritanskih odsekov gasilskih organizacij. Z zadovoljstvom se je vzelo na znanje poročilo Uprave strokovno-informativnega tečaja za gasilske inspektorje v Zagrebu.

Obravnavali so se dalje neki predpisi tehničnega značaja, posebno izdelava enotnega vežbovnika, ki so bili nato izročeni v nadaljnje poslovanje Tehničnemu svetu.

Poleg tega se je rešilo 30 točk dnevnega reda tekočih poslov, ki so vezani na odločitev Zveznega starešinstva.

Vesti vatrogasnega saveza u Beogradu

I.

Svas čehoslovenskega hasičstva v Pragi je poslal na čestitke našega saveza ob Novem letu to-le pismo:

Bratskemu vatrogasnemu savezu kraljevine Jugoslavije — Beograd.

Zahvaljujemo se Vam na Vaši bratski častitki ter Vas prosimo, brat starešina, da izvolite tudi Vi tolmačiti Vašemu bratskemu gasilstvu naše presrečne pozdrave in da želimo Vam vsem na bratskem Jugu polno sreče in uspeha v Novem letu 1935.

Ostajemo vedno Vaši

Tajnik:

Anton Weiss, s. r.

Starešina:

František Raupach, s. r.

II.

Vatrogasni savez kraljevine Jugoslavije sporoča v zvezi s svojim dopisom štev. 114 z dne 12. t. m., da izdaja savez trgovcem, ki se pečajo s prodajo potrebščin za gasilske uniforme, posebna potrdila, da odgovarjajo omenjene potrebščine predpisom saveza. Vkljub temu prodajajo nekateri trgovci nepredpisane znake, naramnice itd. Priporočamo podrejenim ustanovam, da zahtevajo pri vsakem nakupu od trgovca potrdilo Saveza ali kar je še boljše, da si ogledajo v zajednični pisarni predpisane vzorce.

Vesti starešinstva gasilske zajednice za Dravsko banovino

1.

V zalogi Gasilske zajednice Dravske banovine je izšla pod imenom »Organizacija gasilstva v kraljevini Jugoslaviji« prva knjiga s pravilniki in predpisi gasilske službe, katero prejme po odredbi zajedničnega osrednjega odbora vsaka gasilska četa v dveh iztisih po svoji nadrejeni župi. Ponaročila sprejema zajednična uprava.

Podeželske zimske počitnice nudijo časa dovolj za proučavanje teh obširnih pravil in predpisov, ki naj postanejo sčasoma duševna lastnina vsakega zavednega gasilca. Četne uprave naj s pridom izkoristijo ta prosti čas za sklicevanje odborovih in članskih sestankov, na katerih čitajte in tolmačite polagoma vsebino teh pravilnikov in predpisov.

2.

Naročnikom lista »Gasilec«.

Z Novim letom dobi »Gasilec« za vezavo prikladnejšo obliko velike osmerke z boljšim papirjem, a dosedanjo ceno. Vse p. n. naročnike najvljudneje naprošamo za obnovitev naročnine zaradi določitve naklade za prihodnji mesec. Članstvo v četah naj pri svojih znancih pridobiva vedno več novih naročnikov, da bo naša naklada v pravem razmerju s številom rednih članov, kajti danes imamo za 28.000 gasilcev le 700 plačanih in 900 brezplačnih listov.

3.

Barvaste slike k opremi in uniformi.

Gasilska zveza kraljevine Jugoslavije je dala izdelati podrobne slike k opremi in uniformi kot sestavni del k predpisu o kroju na prvovrstni ofset papir. Cela serija, 20 tablic, v velikosti izdane knjige s pravilniki, velja za zasebnike Din 10—, a za čete in župe samo Din 5-50. Zaradi nedostajanja potrebnega kapitala za tisk in založbo je treba te zneske z o b r a t n o pošto v naprej vplačati s poštnine prostimi nakaznicami župnim upravam, da jih te prenakazuje semkaj, ker le na ta način bo omogočena dobava teh tablic do sredi prihodnjega meseca.

4.

Letna poročila župnih in četnih uprav.

V omogočenje čim najtočnejšega zajedničnega poročila o delovanju žup, odnosno čet v tehničnem, upravnem in kulturno-prosvetnem pogledu Gasilski zvezi k. J. naj predlože vse župe svoja letna poročila po skupščini do konca prihodnjega meseca, a čete župam do najkasneje 5. II. t. l.

5.

Občinske podpore gasilskim četam.

V svrhu pregleda, v koliko se občine drže zakonskih odredb terodeljujejo svojim četam letne redne podpore, je važno odgovoriti vsem četam na ta-le vprašanja:

1. Ali in kolika je bila predvidena gasilska doklada v njihovi občini v proračunskem letu 1933/34?

2. Koliko je od te doklade uresničeno, t. j. koliko je od tega občina zbrala (v kolikor je to mogoče ugotoviti)?

3. Kolika podpora je bila predvidena v občinskem budžetu za dotično gasilsko četo?

4. Koliko je izplačala občina četi?

5. Ali je predvidena gasilska doklada v proračunskem letu 1935/36 in kolika?

6. Ali je predvidena podpora za gasilstvo in koliko?

Vse župne uprave naprošamo za pregledne izkaze o vseh včlanjenih četah po gorenjih vprašanjih.

6.

Gasilska razstava.

Zajednica priredi na spomladanskem velesejmu v Ljubljani (od 1.—10. junija t. l.) gasilsko razstavo. Ta razstava je zamišljena v večjem obsegu in bo imela tri oddelke. Prvi bo prikazoval razvoj gasilstva. Tu bomo videli najrazličnejša starinska orodja in opreme gasilcev. Organizacija bo prikazana v raznih statistikah. Drugi oddelek bo propagandni, kjer se bodo predvajali gasilski filmi. Tu bodo razstavljale domače in inozemske tvrdke najmodernejše gasilno orodje in opremo. V tretjem oddelku bo prikazana sodobna obramba proti napadom iz zraka iz gasilskega vidika.

Posla s pripravami bo ogromno. Zato prosimo že sedaj poverjenike, da zbirajo in si beležijo predmete, ki jih mislijo poslati na razstavo. V glavnem naj iščejo: starinsko orodje in opremo, slike požarov in večjih vaj, spominske predmete kot je na pr. razbita čelada ponesrečenega gasilca itd. Slik ustanovitelj, častnih članov, odborov naj ne sprejemajo, sicer bi se tega preveč nagrmadilo. Pač pa naj čete že sedaj napravijo pregled požarov zadnjih let. Najlepše bi bilo razstaviti zemljevide četnega okoliša in z zastavicami označiti vse kraje požarov. Dalje naj pošljejo čete fotografije svojih gasilskih domov v velikosti 9×12 cm (razglednični format) in priložijo tudi načrt. Župne tajnike prosimo, naj čimprej pošljejo zajednici že davno zahtevano statistiko vse župe na podlagi vseh četnih statističnih podatkov. Vedeti moramo stanje in število članstva, orodja (brizgaln, cevi, lestev itd.), domov, vrednosti župne (odnosno vseh četnih) imovine in dr. Le na podlagi teh podatkov bo mogoče izvesti vse načrte.

Vsem p. n. gasilskim župam!

Z letošnjo razdelitvijo rednih in izrednih podpor iz 2%-nega gasilskega sklada je ta sklad popolnoma izčrpan; zaradi tega je do nadaljnjega predlaganje prošelj za podelitev izrednih podpor brezpredmetno.

Obstoja pa še 1%-ni gasilski sklad za povračilo nastale škode pri požarih na gasilskem orodju, ceveh, oblekah, obutvi, obolelih gasilcih, vpregi itd., ki bo tudi kmalu ves izčrpan.

Kadar bodo zavarovalnice po predpisih novega zakona o organizaciji gasilstva vplačale zaostale prispevke za lansko polletje in za letošnje kalendarско leto, se bo ustanovil zopet rezervni sklad za izredno podporo, kar bomo objavili v zajedničnem glasilu »Gasilcu« vsem župam in četnim upravam.

1. Vatrogasni savez je poslal gasilstvu za Božič obširno poslanico, v kateri želi vsem gasilcem obilo blagoslova pri gasilskem delu. Ker je posla-

nica dospela, ko je že decemberska številka »Gasilca« izšla, smo poslali poslanico na župe, da te seznanijo čete z njeno vsebino.

2. Istočasno pa nas obvešča savez, da je sporočila tvrdka pasarske (posamentniške) robe Dragutin Rožič iz Zagreba, da se nanašajo od nje naznanjene cene naramnic samo za pozamentirijo in ne za kompletne t. j. za podlogo z dugmetom.

»Samopomoč«.

V času od 1. julija do 31. decembra 1934 so bile izplačane posmrtnine po umrlih članih »Samopomoči«, in sicer:

397. Rihar Franc, Polhovgradec, star 74 let,	Din 2.000'—
398. Keršbaumer Ivan, Mežica, star 70 let,	Din 2.000'—
399. Peterca Franc, Litija, star 43 let,	Din 2.000'—
400. Burklič Anton, Hoče pri Mariboru, star 68 let,	Din 2.000'—
401. Kifnar Janez, Metlika, star 78 let,	Din 2.000'—
402. Rosc Janez, Luče pri Ljubnem, star 68 let,	Din 2.000'—
403. Orehek Franc, Moravče, star 85 let,	Din 2.000'—
404. Lenart Josip, Novo mesto, star 72 let,	Din 2.000'—
405. Polak Vinko, Ivanjковci, star 46 let,	Din 2.000'—
406. Vengust Jernej, Celje, star 56 let,	Din 2.000'—
407. Verdonik Ivan, Radvanje, star 85 let,	Din 2.000'—
408. Debevc Rudolf, Kamnik, star 60 let,	Din 2.000'—
409. Čadež Ignacij, Tržič, star 76 let,	Din 2.000'—
410. Meža Franc, Slovenjgradec, star 65 let,	Din 2.000'—
411. Apat Franc, Družmirje, star 65 let,	Din 2.000'—
412. Piko Aleš, Črna pri Prevaljah, star 53 let,	Din 2.000'—
413. Petrič Jožef, Novo mesto, star 76 let,	Din 2.000'—
414. Thaler Jakob, Dravograd, star 64 let,	Din 2.000'—
415. Čevnik Jernej, Pameče, star 69 let,	Din 2.000'—
416. Maček Franc, Dolenji Logatec, star 59 let,	Din 2.000'—
417. Korže Jožef, Ponikva ob južni žel., star 46 let,	Din 2.000'—
418. Traunekar Peter, Mežica, star 70 let,	Din 2.000'—
419. Horvat Alojzij, Sv. Marjeta nad Ptujem, star 40 let,	Din 2.000'—
420. Pavalec Josip, Slovenska Bistrica, star 58 let,	Din 2.000'—

prištevi doslej že izplačanih

je torej za 420 posmrtnin izdanih

Vsega Din 48.000'—

Din 1.052.151'—

Din 1.100.151'—

Po »Privremena pešadiska egzercirna pravila«

priredil ing. F. Dolenc, inspektor gasilske zajednice Dravske banovine:

Novo gasilsko poveljevanje

(Nadaljevanje.)

c) n a p o v e l j e (skupno):

Če stoje gasilci v vrsti in pride starešina, ki ga je treba po pravilih službe pozdraviti z jedinico, se izvrši to na povelje, ko se približa starešina na deset korakov:

22. »Pozdrav na des-nó!« ali pa: 23. »Pozdrav na le-vó!«

Na to povelje obrnejo gasilci glavo v naznačeno smer tako, da pride pri obratu glave na desno levo oko, pri obratu glave na levo pa desno oko na sredo telesa in gledajo starešino naravnost v oči. Pri obračanju glave morajo ostati ramena in vse telo na miru, glave pa ni smeti nagibati naprej ali nazaj,

Če prihaja starešina naravnost proti edinici, poveljujemo:

24. »Po-zdráv!«

Gasilci pozdravljajo na to povelje enako kot je opisano zgoraj, le da gledajo naravnost v starešino in ga spremljajo s pogledom. Na povelje: »Mirno!« obrnejo gasilci zopet glavo naravnost in stoje tako kot je predpisano za »mirno«.

Opomba: Preden izdajamo povelje po točki 22—24, moramo vedno prej poveljevati »mirno«, razven če ni bilo že zadnje povelje »mirno«.

V hodu (pri korakanju) pozdravljamo starešino, ko se mu približamo na deset korakov na povelje: »Pozdrav na desno (levo)«. Pri tem povelju postopajo gasilci enako kot če stoje na miru s to razliko, da mahajo svobodno z obema rokama kakor pri navadnem korakanju. Krilna, odnosno čelna (ona dva gasilca, ki stopata v prvi vrsti) pri tem povelju ne obračata glave, nego gledata naravnost, da držita pravo smer.

Ko je začelje (zadnja vrsta) edinice odšlo že za tri korake od starešine, poveljujemo »mirno«, na kar obrnejo gasilci pogled in glavo naravnost.

»Strojevi«, po naše bi rekli sestavi (formacije), so: vrsta, »razvijeni front« (dvored) in kolone: po jedan, prostih redova (dvostop), dvojnih redova (četverostop), četne itd.

a) Vrsta: sestav, v katerem so razvrščeni vsi gasilci drug poleg drugega v eni črti. Razmah med posamezniki je navadno 10 cm, lahko je pa tudi večji.

b) Razvijeni front: dve vzporedni vrsti, ki sta oddaljeni druga od druge za 110 cm (od pete do pete). Razlikujemo: 1. osnovni in 2. obratni razvijeni front.

1. Osnovni razvijeni front: Na desnem krilu je največji gasilec, drugi po velikosti stoji za njim, tretji po velikosti stoji levo od prvega, četrti za tretjim itd. Na levem krilu v zadnji vrsti stoji potemtakem najmanjši.

2. Obratni razvijeni front dobimo, če poveljujemo osnovno razv. frontu »na levo krug«. Na desnem krilu so sedaj najmanjši, na levem pa največji.

Osnovni razvijeni front je navadno oni sestav, v katerega se razvrste gasilci na povelje:

25. »Zbor!«

Gasilci se razvrste tako, da gledajo poveljujočega. Srednji mož naj bo od njega oddaljen 5 korakov. Na povelje:

26. »Na desno (levo) rav-najs!«

obrnejo gasilci sprednje vrste razven desnega (levega) krilnega hitro in istočasno glave in pogled v desno (levo) in se poravnajo tako, da je med njimi predpisani razmah ter so njihova ramena v eni črti z ramama desnega (levega) krilnega. Gasilci zadnje vrste se postavijo najprej v predpisani razdalji od sprednjih »v potiljak« (glej to povelje!), nato obrnejo tudi oni glave in pogled v naznačeno smer ter se poravnajo kot sprednji.

Poveljujoči naj se po tem povelju prepriča, če so se dobro poravnali. Postavi naj se v razdalji pet korakov (od rame do rame) v podaljšani črti onega krila, po katerem so se poravnali. Nato se obrne proti vrsti in da z roko znak, če povelje ni bilo dobro izvršeno. Iztegnjena roka v višini ramena pomeni slabo »ravnanje« krila, ki mu je najbližje, malo višje dvignjena roka sredine in še višje nasprotnega krila. To velja za obe vrsti.

Nato poveljuje »Mir-no!« in

27. »Na parove raz-brojs!«

Na to povelje štejejo gasilci v smeri od desne proti levi in sicer: Prvi, ki stoji v sprednji vrsti poleg desnega krilnega, izgovori glasno »prvi«, oni, ki stoji levo od njega, reče »drugi«, oni levo od tega zopet »prvi« itd., dokler ne odštejejo vsi gasilci sprednje vrste. Levi krilni ne šteje. Gasilec sprednje vrste in oni, ki stoji za njim, tvorita »red«; imenujemo jih pa »redne drugare«. Števila (prvi, drugi), ki jih imenujejo gasilci sprednje vrste, veljajo tudi za njihove »redne drugare« zadnje vrste. Vsi prvi se imenujejo »besparni«, vsi drugi pa »parni«.

Oba moža sprednje vrste na krilih se imenujeta krilna, enako tudi zadnje vrste.

Nepopoln red — kadar ni gasilcev na pare — naj bo vedno v sredi, vrzel v zadnji vrsti za srednjim možem. Srednji mož je vedno oni gasilec sprednje vrste, ki stoji na sredi med krilima. Navadno ga poveljujoči sam določi.

c) Kolone: Gasilci so razvrščeni drug za drugim v gotovi razdalji. Vse kolone, v katerih so na čelu desnokrilni redni drugari (računano iz osnov. razv. fronta) so desne kolone, če so pa levokrilni, pa leve kolone. Na prvi pogled opazimo, da so v desnih kolonah na čelu največji, v levih pa najmanjši.

I. Kolona po jedan: V tej so vsi gasilci drug za drugim »u potiljak«. V desni koloni stoji vsak gasilec iz zadnje vrste (razv. fronta) za svojim rednim drugarom, v levi pa pred njim.

II. Kolona prostih redova: Gasilci so po dva in dva drug za drugim »u potiljak«. Na čelu sta dva redna drugara v eni črti v razmahu 110 cm od pete do pete. Za njima sta zopet dva redna drugara kot spredaj itd. Razmah med posameznimi redi je od 80 do 130 cm.

III. Kolona dvojnih redova: Gasilci so v vrstah po štirje, vrsta za vrsto v razmahu 144 cm.

Kadar naj se edinica poravna po globini, kar je primer zlasti pri kolonah, poveljujemo:

28. »U potiljak!«

Na to povelje ostaneta čelna gasilca, odnosno gasilec na mestu, ostali pa se poravnajo v predpisani razdalji tako, da stojijo točno za čelnima v eni črti. Če je potrebno, se postavi poveljujoči pet korakov pred čelnega in pogleda po koloni navzdol. Pravilno sme videti le njega. Enako se uveri pred vsaki redom posebej.

Iz razv. fronta dobimo kolono prostih redova v bočno stran na p. »Na des-no!« odnosno »Na le-vo!«. Gasilci se obrnejo v naznačeno smer, zaželeno kolono dobimo. Na isti način dobimo iz kolone prostih redova razv. front na povelje: »Na le-vo!«, odnosno »Na des-no!«

V primeru, da je edinica korakala v koloni prostih redova in ostala, poveljujoči pa hoče razviti front v bočno stran, poveljuje:

29. »Stroj front na levo (desno) napred — marš!«

Čelna se obrneta v naznačeno smer, vsi ostali pa gredo v navadnem koraku naprej »u potiljak«, da pridejo do prvega reda, ki je obstal. Tu obstanejo, se obrnejo v naznačeno smer, postavijo se v predpisani razdalji in se poravnajo. Ko je to izvršeno, poveljujemo: Mirno! Gasilci obrnejo pogled in glave naravnost.

Kolone po jedan v isti smeri dobimo iz razv. fronta na povelje:

30. »S desna (leva) u kolonu po jedan, napred — marš!«

Nato odkorakata gasilec iz sprednje in oni iz zadnje vrste naznačenega krila drug za drugim naravnost naprej, dočim korakajo ostali redi poševno in vstopijo v kolono, ko pride red na nje. Ako je potrebno, zaustavi poveljnik že formirano kolono s poveljem: »Četa stoj!«

Iz osnov. razv. fronta dobimo desno kolono dvojnih redova na povelje:

31. »U dvojne redove na des-no!«

Vsi gasilci se obrnejo na desno. Takoj nato izkoračijo vsi parni (torej oni, ki so odšteti kot drugi) z desno nogo korak v desno in naprej. Postavijo se torej na desni besparnih iste vrste tako, da so z njimi ramo ob rami v eni črti. Krilna, ki prideta na čelo kolone, izkoračita samo korak naprej. Krilna na »začelju« (pri koloni v zadnji vrsti) izkoračita korak nazaj, če stojita v frontu poleg besparnih (pri odštetju bi bila kot druga). Če pa stojita v frontu poleg parnih (odštetja bi bila kot prva), ostaneta na mestu.

Enako dobimo desno kolono dvojnih redova iz obrat. razv. fronta na povelje:

32. »U dvojne redove na le-vo!«

Vsi gasilci se obrnejo na levo, vse ostalo pa ostane kot pri povelju 31.

Levo kolono dvojnih redova dobimo iz osnov. razv. fronta na povelje:

33. »U dvojne redove na le-vo!«

Vsi gasilci se obrnejo na levo: Takoj nato izkoračijo vsi besparni (prvi) z desno nogo korak v desno in naprej. Postavijo se torej desno od parnih iste vrste, da so z njimi ramo ob rami v eni črti. Krilna, ki prideta na čelo kolone, izkoračita korak v desno in naprej, da prideta pred besparne. To sta primeru, če stojita v frontu poleg besparnih in bi bila potem odštetju kot druga. Kadar sta pa v frontu poleg parnih (sta torej kot prva), izkoračita istotako korak v desno in naprej, nato pa še korak naravnost naprej. Krilna na začelju izkoračita korak v desno, da sta za besparne.

Enako dobimo levo kolono iz obrat. razv. fronta na povelje:

34. »U dvojne redove na des-no!«

Vsi gasilci se obrnejo na desno, vse ostalo pa kot pri povelju 33. Če pomeri številka 1 besparne, številka 2 parne in črka k krilne, bi nazorno pokazano izgledale kolone takole:

Desna kolona: največji na čelu				Leva kolona: najmanjši na čelu			
k	k			k	k		
1	2	1	2	1	2	1	2
1	2	1	2	2	1	2	1
1	2	1	2	2	1	2	1
1	2	1	2	2	1	2	1
1	2	1	2	2	1	2	1
1	2	1	2	2	1	2	1
1	2	1	2	2	1	2	1
k	k			k	k		
najmanjši v začelju.				največji v začelju.			

Pri tvorbah kolon dvojnih redova iz fronta se skače vedno z desno nogo v desno!

Pri povelju:

»U dvojne redove na desno« skače iz osn. raz. fronta št. 2; iz obr. r. f. št. 1.

»U dvojne redove na levo« skače iz osn. raz. fronta št. 1; iz obr. r. f. št. 2.

Iz desne ali leve kolone dvojnih redov dobimo osnovni ali obratno razvijen front na povelje:

35. »Na desno (levo) u front!«

Vsi gasilci se obrnejo v označeno smer. Takoj nato izkoračijo parni z levo nogo korak v levo in naprej in se postavijo med neparne tako, da so poravnani z njimi v eni črti. To v primeru, kadar se tvori osnovni razvijen front. V primeru, da se tvori obratno razvijen front, vršijo vse preje navedeno besparni. Postaviti se morajo med parne tako, da so poravnani z njimi v eni črti.

Iz kolon dvojnih redov skačejo pri tvorbi razvij. fronta oni, na katere pride po okolnostih red, vedno z levo nogo v levo!

Pri povelju:

Na levo u front iz desne kolone skačejo parni (št. 2) v osnovni razv. front

Na levo u front iz leve kolone skačejo besparni (št. 1) v obratni razv. front

Na desno u front iz leve kolone skačejo parni (št. 2) v osnovno razv. front

Na desno u front iz desne kolone skačejo besparni (št. 1) v obratni razv. front

Osnovno razvijen front:

k 1 2 1 2 1 2 1 2 1 k

k 1 2 1 2 1 2 1 2 1 k

Obratno razvijen front:

k 1 2 1 2 1 2 1 2 1 k

k 1 2 1 2 1 2 1 2 1 k

desno krilo

desno krilo

najmanjši

največji največji

najmanjši

Lj. M.:

Požari hišnega ostrešja

Požarna katastrofa v minulem letu na območju ptujske gasilske župe, kjer sta izgubili življenje dve osebi in sta bili tudi močno poškodovana dva gasilca, me je napotilo k temu, da pišem te vrstice o požarih ostrešja.

Omenjam, da se bom pri razmotrivanju oziral predvsem na delo gasilca na podeželju.

Pri požarih ostrešja moramo predvsem upoštevati, ali imamo opraviti z mestnimi ali podeželskimi, kmetskimi poslopji, ali je streha krita z mehkim ali s trdim materialom, ali je notranji dohod k ostrešju zavarovan ali ne, da tako lahko poskusimo napad od znotraj, ne da bi ogrožali človeško življenje.

Ako imamo opraviti s podeželskimi, nizkimi hišami, bomo posebno pri strehah, ki so krite z mehkim materijalom, izvedli napad od zunaj in napeljali cevi z vodo po lestvah k požarišču. Če pa je mogoče obvarovati stopnišče, bomo izvedli napad z drugo cevjo skozi vežo. V tem primeru pa moramo postaviti brizgača tako, da mu ne preti nevarnost in da se more umakniti na prosto, ko se začne ostrežje podirati. Pri hišah, kritih s slamo, moramo to pozornost združiti še z nevarnostjo goreče slame, ki v velikih ploskvah drsi navzdol in odreže gasilce v poslopju od zunanosti. V hišah z varnimi stopniščem bomo seveda najprej poskusili napad preko stopnišča, ker je ta način gašenja najbolj siguren in učinkovit.

Kakor pri vseh požarih, tako moramo tudi tukaj priti v bližino jedra požara, da lahko pogasimo čimprej vse nosilce ostrešja in s tem preprečimo njega zrušitev.

Ako nam pa z dimom napolnjeno stopnišče onemogoča prodiranje, se moramo poslužiti raznih dihalnih in dimnih naprav. Na deželi bomo uporabljali mokre robce, ki jih navežemo pred nos in usta ali pa mokre gobe, ki jih namočimo v kis in ki nam omogočajo vsaj nekaj časa delo v zadimljenih prostorih. V tem slučaju je seveda treba brizgače pogosto zamenjati. V istem času pa bomo izvršili napad od zunaj, v kolikor nam to omogoča orodje. Če je treba, bomo napravili v streho luknje, da od tod čimpreje pridemo v bližino jedra požara. Te luknje bodo tudi odvajale dim na prosto in bo s tem omogočen tovarišem znotraj čim hitrejši napad. Po potrebi bomo izvršili tudi napad s sosednjih streh, pri čemer pa moramo strehe čuvati in ne razdirati, kajti razdrte strehe omogočijo prehod požara na druga poslopja.

Ob močnem vetru ali viharju ogražajo brizgače često sikajoči plameni. Tedaj je pač treba nastaviti brizgače tako, da jih plameni čim manj ogražajo pri njihovem delu.

Preden se podamo na streho gorečega poslopja, se moramo dobro prepričati, ali nas drži ali ne. Če ne moremo priti na streho in se o njej prepričati drugače, napravimo več lukenj, ki omogočijo odhod dima in se šele potem prepričamo o sposobnosti ostrešja. Najnevarnejše so strehe, ki so krite s cementnimi ploščami ali sličnim materialom. Dim ne more odhajati in se vleče skozi vse prostore podstrešja, tako da nam je razširjenost požara neznana. Tako zaprti prostori ne dovoljujejo dohoda kisiku in svežemu zraku, ampak zbirajo nezgorele pline v velikih množinah, ki se potem vžgo z velikansko silo, podobno eksploziji, takoj ko odpremo vrata ali napravimo kakšno luknjo in vdere v takšne prostore sveži zrak.

Veliko paznjo moramo pri požarih ostrešij posvečati dimnikom, kakor tudi njih konstrukciji. V mnogih primerih so podnožja dimnikov nasledena na les ali so dimniki podprti z različnim lesenimi konstrukcijami, ki povzročijo udor dimnika, ako jih uničimo. Tudi ruski dimniki so zaradi svoje konstrukcije zelo nevarni, če se jim po ostrešju dana zaslomba uniči.

Vse te prilike je treba premotriti in postaviti brizgače tudi tako, da jih udor dimnika ne more poškodovati.

Brizgač pa mora seveda tudi gledati, da se nosilci dimnika ne poškodujejo.

Posebno paznjo pa polagamo na stropce, da ne zapremo umika v ostrešju delujočim tovarišem. Zato moramo skrbeti za odtok vode iz stropov.

Poveljnik, ki se bo pri požarih oziral na ta navodila, bo lahko odgovarjal za svoje gasilce. Ako pa bi že nastala kakšna nesreča, ne bo nosil odgovornosti napram svoji vesti in zakonom.

Ing. F. Dolenc, inspektor Gasilske zajednice Dravske banovine:

Delo v gasilskih četah pozimi

V zimskem času delo v naših četah večinoma počiva. Vaje se zaradi vremenskih prilik na prostem le redko ali pa sploh ne vrše in tako je v marsikateri četi z glavno skupščino in dvema sejama zimsko delo opravljeno. Tega »zimskega spanja« pa ne smemo dopuščati. Ravno pozimi je najprikladnejši čas za važna gasilska opravila. Zlasti velja to za podeželske čete, katerih člani so po večini kmetskega stanu, ki je pozimi najmanj zaposlen.

V prvi vrsti bi bilo potrebno temeljitejše čiščenje in mazanje orodja, dasiravno bi moralo biti orodje vedno osnaženo. Kljub skrbnemu snaženju je pa priporočljivo letno enkrat orodje skrbno pregledati, očistiti in namazati.

Pri ročnih brizgalnah je treba pregledati vsa tesnila, če so še v uporabnem stanju. Če je v brizgalni še kaj vode, jo je treba do zadnje kaplje izliti. Pregibne dele moramo namazati z oljem, vse bakrene in medeninaste dele pa s posebno mastjo. Nekatere dele strojev in orodja je treba zaradi temeljitega čiščenja razstaviti. Samo ob sebi umevno pa je, da naj vršijo razstavljanje orodja in zlasti motornih brizgaln edino strokovnjaki. Če ni teh v četi, naj se razstavljanja nestrokovnjaki ne lotijo, ker bi napravili večjo škodo nego korist.

Ob tej priliki naj podam četam, ki imajo motorne brizgalne in avtomobile, par glavnih navodil za zimo. Takoj ko nastane hladnejše vreme (navadno oktobra ali novembra) je treba mazalno olje izliti iz karterja in naliti tako zvano zimsko olje. To olje ima prednost, da tudi pri nižjih temperaturah dobro maže, ker se ne strdi tako brzo kot navadno. Stroj s tem oljem bo v zimskem času zato lažje vžigal. Za novejšje brizgalne z dvotaktnim strojem to pač ne pride v poštev, ker je mazalno olje primešano že kurivu. Kljub temu pa ne sme stati motorka v mrzlih shrambah. Vsaka četa naj si nabavi toplomer, ki naj visi v orodjarni v bližini motorke. Vsaj enkrat dnevno moramo pogledati, koliko stopinj kaže. Priporočljivo je imeti poleg toplomera listek, na katerega beležimo dnevno toplino. Važno je, da v orodjarni, kjer je motorka, ni temperatura nikoli pod ničlo. Še posebno pa škoduje stroju prepih. Zato moramo pokriti vse špranje in razpoke, zlasti pri vratih in oknih s pleteno slamo, krpami, z vrečami ali žagovino. Najbolje je seveda, če v orodjarni kurimo in to v mrzlem času vsak večer. Dobro so tudi male petrolejske peči, ki jih postavimo v neposredno bližino stroja. Nekatere čete ogrevajo svoje stroje tudi z gorečimi električnimi žarnicami, ki jih stavljajo pri avtomobilih poleg stroja, agregate pa stavijo v posebno leseno ohišje, v katerem gorijo žarnice. Vse skupaj pa moramo dobro pokriti z vrečami ali odejami. Tudi zaprte lončene posode napolnjene z vrelo vodo so se mesto žarnic že dobro obnesle, pač pa je treba vodo večkrat menjati (zjutraj in zvečer) in stroj dobro pokriti, da ostane čim več toplote v pokritem prostoru. V nepremrzlih orodjarnah zadostuje tudi, da spustimo vsak večer stroj v tek in ga pustimo teči toliko, da se ugreje. Paziti pa moramo, da se ne bo preveč ugreel, ker ni vode v hladilniku. Enako moramo tudi v zakurjenih shrambah spustiti stroj v tek vsaj enkrat na teden. Po vsaki uporabi moramo izliti vso vodo iz motornih in tudi ročnih brizgaln. Izprazniti moramo tudi hladilnike, v kolikor niso stroji urejeni na avtomatsko hlajenje. Takoj nato stavimo na stroj tablico z nadpisom »Pozor! Hladilnik prazen!« ali pa »Pozor! Brez vode!«, da s tem opozorimo v primeru alarma, naj se hladilnik napolni. V ta namen moramo imeti stalno kje v bližini in to v zakurjenem prostoru na razpolago primerno količino mlačne vode. Najboljša bi bila seveda vroča voda, mora pa biti ugreta vsaj na sobno toploto (15—20° C).

V orodjarnah, kjer je prepih in kljub vsem ukrepom kaže toplomer pod ničlo, ne smemo shranjevati motork. V tem primeru jo spravimo v kakšnem varnem, zakurjenem prostoru v bližini. Najboljše bo, da jo imamo pri zanesljivem četnem poslovalcu ali članu, ki je v primeru alarma vedno med prvimi v orodjarni. Nedopustno pa je shranjevati stroje v hlevih, ker hlevsko ozračje stroju škoduje.

Letošnjo zimo imajo čete najlepšo priliko priučiti se novemu poveljevanju (po navodilih »Gasilca«). Tedensko bi pa bila potrebna vsaj ena redovna vaja v gasilskem domu ali tudi v zasebni, malo večji sobi.

Glavna naloga čet je pa v tem času teoretska izobrazba članstva. Vsaj vsakih 14 dni moramo sklicati članski sestanek, še bolje vsak teden. Na teh

sestankih naj predava ali pa čita poveljnik, odnosno drugi častnik, o organizaciji, taktiki, predpisih i. t. d. Čitajte strokovne članke iz »Gasilca« — tudi starejše letnike — zakon o organizaciji gasilstva, nove predpise i. t. d. Posebno važnost pa naj polagajo poveljniki na nova pravila gasilske službe. Predavanje, odnosno čitanje naj traja $\frac{1}{2}$ do 1 ure, nato naj člani razpravljajo o predavani snovi in stavljajo vprašanja, kar jim v predavanju ni jasno. S takimi predavanji bo članstvo mnogo pridobilo, obenem pa služi to članom za podlago onemu znanju, ki je potrebno za polaganje izpitov.

F. G. T.:

Revizija

(Dalje.)

2. potovanje.

Vreme kot izbrano za ta posel; še motor avtomobila to čuti, ker je na naši serpentinasti cesti že pričela proti vrhu voda v hladilniku vreti. Nič hudega, se je pa v nasprotni strani, navzdol, zopet ohladila. Nekaj nad 31 km je bilo poti za nami in že smo pred gasilskim domom, ki sliči majhni vili. Pa saj je kraju primeren in ne moti očesa razvajenih letoviščarjev. Četa točno ob predpisani uri stoji v dvoredu. Običajni pozdrav, raport in že izvajajo starejši in mlajši redovne vaje po vojaškem, za gasilstvo predpisanem poveljevanju. Njih poveljnik je pravkar prišel iz oficirske šole; poln življenjske sile poveljuje; kretnje vseh so kot bi bili prerojeni; tu se je pokazalo, kaj premore odločna in dobra volja. Tovariša poveljnika še prosim za vajo z ročno brizgalno v bližnjem selu, ki je oddaljeno kakih 500 m. Tudi ta je bila opravljena z znano sigurnostjo. Četni predsednik potoži, da jim manjka še nekaj cevi. Pri pregledu knjig pa pravi blagajnik: »Tako štedimo in prirejamo v zimski dobi, ko ni dela, zunaj igre in slične nastope, pa pripravljeni kupček za novo motorko tako počasi raste...« Samò, da ne delate dolgov, ostalo bo že prišlo in pod lastno streho ste tudi. Po medsebojnem poučnem razgovoru smo se poslovili tudi od te čete, ki se je bala novega gasilskega zakona in končno opravila svoje delo med najboljšimi. Res, stari in onemogli gasilec mi je še na uho zašepetal, da ne bi nanj pozabili — tudi to se bo zgodilo oziroma se je že. Dolgo smo mahali staremu veteranu, ki se je trudil, da bi kar najbolj in strumno po vojaško pozdravil. Kostanjev drevored je zakril naš voz in že se je odprla dolga soteska. Levo in desno hribovje, vmes pa žlobudra čisti potoček, ob njem vodi ozka, a dobro vzdrževana cesta. Že smo na pol pota, kar se vsede desno sprednje kolo. Smola — trdi gramoz, za gumo največji strup, nam je presekala pneumatiko. Zamenjava je napravila zamudo in kakor iz maščevalnosti ali nagajivosti je nova pneumatska duša izdihnila. V hitrem tempu se približamo zgodovinskemu kraju. V sredi med gostim gozdom stoji grad in v bližini cerkev, ob vznožju pa lepo se razvijajoča tovarna lesnih izdelkov. Naš avto zavozi na prostor, kjer vstrajno čaka četa, saj ve, da moramo priti. Mlada četa nastopi in vidi se, da ima veselje do dela. Pripravljeno ima že lepo vsotico za novo moderno orodje, ki ga še manjka. Knjige so v redu, vodstvo in blagajnik, sami gospodarsko preizkušeni moške, si želijo povzdiga čete, toda ne dolgá. Da zamudo popravimo, se že poslavljamo in hitimo z našim, tokrat »nagajivčkom«, k drugi četi. Motor že težko sope, s prvo in drugo, celo s pomožno prestavo, mineva kilometer za kilometrom v strm klanec. Končno se vidijo obrisi cerkve in šole; še nekaj streljajev in

že smo pred četo, ki je bila pred tremi meseci ustanovljena. Na čelu predsednik - župan, upravitelj šole in odborniki, za temi lica kmečkih mož in fantov, polnih zdravja, brez pokrivala, v belih srajcah in temnih hlačah. Poveljnikov namestnik, mlad, pred kratkim od vojakov došli »kaplar«, stoji kot izklesan na čelu. Na običajni, sedaj novi pozdrav starešine »Pomoz Bog gasilci!« je odjeknil daleč v dolino čvrst odzdrav: »Bog ti pomogao!«

Pričele so se redovne vaje. Odkrito povedano, z veseljem je bilo gledati to kmečko četo in njih disciplino. Predsednik in ostali ustanovniki čete so zatrjevali, da bodo že nastopili z orodjem, ko jih drugi obiščemo. Kako idealni so ti ljudje; zato naj ne bo nikogar, ki bi v našo sveto stvar raznašal razdor. Res navdušeni po tem, kar smo pravkar doživeli, smo zapustili ta lepi hribovski kotic. Zadnji solnčni žarki, tako lepo zlato rdeči, so še svetlikali, ko smo se bratski poslavljali od te mlade čete. Po hudi strmini smo dospeli zopet nazaj v Zasavinsko cesto in po prevoženih skoraj 150 km nazaj iz našega izhodišča.

(Dalje prihodnjič.)

Znak Rdečega križa in gasilski samaritanski oddelki

Glavni odbor Rdečega križa kraljevine Jugoslavije nas obvešča po svojem banovinskem odboru z ozirom na prošnjo gasilskega saveza ter na podlagi svojega rešenja z dne 29. novembra 1934 v zvezi s predpisom člena 27. Zakona o društvih Rdečega križa, da sme članstvo samaritanskih oddelkov gasilskih čet nositi v službi znak Rdečega križa pod pogojem, da se vpišejo ti člani pri svojih občinskih odborih ali poverjeništvih Rdečega križa kot podporni člani društva z letnim prispevkom 6.— Din.

Banovinski odbor pa še dodaja, da se je treba vpisati, ako ni v kraju društva ali poverjenišva Rdečega križa, pri najbližji edinici.

Dopisi

Prostovoljna gasilska četa v Trzinu. Dne 4. decembra nam je umrl tovariš Franc Zankar. Bil je že leta 1906. med onimi možmi, ki so ustanavljali naše gasilno društvo. Vso dolgo dobo 28 let je neumorno deloval za gasilstvo in bil odlikovan za svoje zasluge z redom Sv. Save. Naša četa ga je imenovala ob 25 letnem delovanju pri četi za častnega člana.

Položili smo ga k večnemu počitku 6. decembra 1934. Pogreba so se poleg domačih čete udeležila tudi odposlanstva sosednjih gasilskih čet in mnogo ljudstva. Tovariš tajnik se je poslovil v kratkem govoru od pokojnega tovariša, gasilci- pevci so mu pa zapeli nekaj žalostink. Počivaj v miru, dragi tovariš!

Prostovoljna gasilska četa Hotederšica — župa Logatec. Mi se oglasimo redkeje, a zato tedaj bolje. Ko se bliža naš trideseti jubilej, je potrebno, da se zopet oglasimo.

Naša četa je bila ustanovljena leta 1905. V začetku smo se morali boriti za najpotrebnejše orodje, a sedaj imamo svoj dom, moderno orodje in najrazličnejše druge priprave. Na gasilskem domu smo uredili lepo stanovanje, v katerem je sedaj nameščena orožniška postaja.

Četa šteje danes 45 rednih in 40 podpornih članov.

Tudi nas je težko zadela tukaj na meji strašna vest, da so nam ugrabili našega kralja in zaščitnika. K pogrebu smo poslali štiri člane, četa se je pa udeležila vseh žalnih svečanosti v domačem kraju.

Naša četa opravlja tukaj na meji tudi narodno obrambno delo. Po svetovni vojni smo postavili tik za vasjo 36 m visok drog, na katerem je graničarska četa izobešala zastavo. Vihar nam je ta drog zlomil in zato smo začeli z nabilalno akcijo, da postavimo nov 60 m visok železen drog, ki bo imel na podnožju vzdignjen grb z napisom »Čuvajte Jugoslavijo!« in bo prekašal 50 m italijanskega. Za dobrohotne prispevke se iskreno priporočamo. Slovesna blagoslovitev droga bo na Binkoštno nedeljo. Takrat bo tridesetletnica naše čete in gasilski tabor vse logaške župe. Natančneje sporočimo.

Gasilci, pozor!

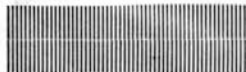
Vse gasilske potrebščine, kakor po predpisih izdelane kompletne uniforme z vsemi odznaki, sukno za uniforme in delovne obleke, čepice, pasove za moštvo in oficirje, dalje vse predpisane odznake od najnižjega do najvišjega čina, civilne gasilske znake in drugo, Vam po ceni nudi

TRGOVSKI DOM
Sternecki
TOVARNA PERILA IN OBLEK
Celje števil. 17

Zahtevajte novi cenik gasilskih potrebščin.

Gasilske čete, pozor!

Preden si nabavite potrebne cevi, Vas vljudno vabim, da si ogledate mojo zalogo normalnih gasilskih cevi

najfinejše kakovosti, izdelke slovite češke tovarne H. Klinger, za katero imam samoprodajo za vso Slovenijo

Ivan N. Adamič

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 31

MARIBOR, Vetrinjska 20 CELJE, Kralja Petra 33

Velika zaloga: Gumiranih cevi vseh vrst, gum. spiralnih sesalnih cevi. Normalne spojke iz la medenine itd.

NAJNIŽJE CENE!

ZAHTEVAJTE CENIK!

Samoprodaja gasilskih cevi!

Konrad Rosenbauer & drug

priporoča prvovrstne najmodernejše
motorne brizgalne

od 5 do 90 KS, 300 do 2500 litrov vode
na minuto in 30 atmosfer, prenosne
dvo- in štirikolesne.

Avtomobilske brizgalne

vseh vrst.

Automobile s tanki

za škropljenje cest in gašenje ognja.

Automobile in vozove za moštvo.

Kletne sesaljke.

Posebne sesaljke,

ki dvigajo vodo iz globine.

Čevi konopljene

običajne in gumirane. Tovarniško vezanje istih.

Lestve

vseh vrst. Za osebno opremo čelade, pasove, piščalke itd.

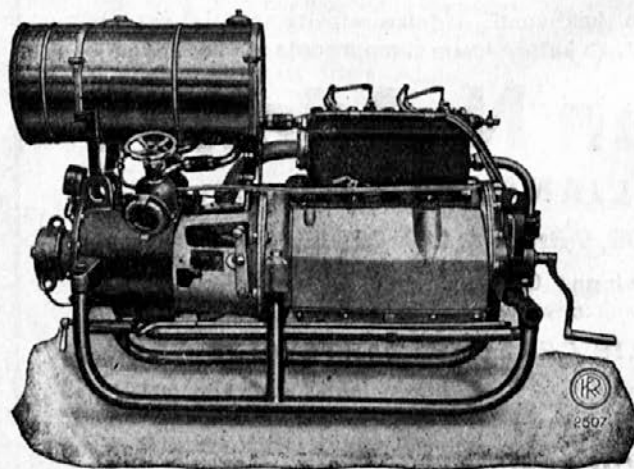
Plinske maske.

Spojke, predhodnike, različne ročnike in ustnike, razdelnice.
Vsa izdelava najnovejšega sistema.

Ponudbe in pojasnila, kakor poset so vsak čas na razpolago.
Cene solidne.

tovarna gasil-
skega orodja

C e l j e

Dvocilindrska

motorna brizgalnica,
model 1929, 18/20 HP.,
pritisk do 16 atmosfer.
Hladilnik novega siste-
ma, ogrevanje črpalke
s toplo čisto vodo.